

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 20230803107035

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 20 juni 2024
Agendanummer	:
Onderwerp	: vaststellen nota Verbonden Partijen
Portefeuillehouder	: H.H.M. de Jongh

Voorstel

1. De nota verbonden partijen en overige samenwerkingsverbanden West-Brabant vast te stellen en (met terugwerkende kracht) met ingang van 1 mei 2024 in werking laten treden;
2. ... aan te wijzen als lid en ... aan te wijzen als plaatsvervangend lid dat meedenkt over de onderwerpen, het programma en de invulling van de radenbijeekomsten.

Samenvatting

Om ervoor te zorgen dat gemeenteraden hun kaderstellende rol richting Gemeenschappelijke Regelingen goed kunnen uitvoeren zijn er, mede als gevolg van de gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen, in regionaal verband spelregels in de nota Verbonden Partijen opgesteld. Uw gemeenteraad heeft op 5 oktober 2023 besloten een zienswijze hiertegen in te dienen. Ook de andere gemeente in West-Brabant hebben een zienswijze ingediend. Op basis van al die zienswijzen is een hernieuwde nota Verbonden Partijen opgesteld. Deze ligt nu ter besluitvorming voor.

Inleiding

In juli 2023 stuurden de bestuurlijk opdrachtgevers voor de nota verbonden partijen, de heren Depla (burgemeester Breda, voorzitter), Adriaansen (burgemeester Woensdrecht) en mevrouw Vermue (burgemeester Zundert) de concept nota voor zienwijzen aan de gemeenteraden van Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenberg, Woensdrecht en Zundert. Uw raad besloot op 5 oktober 2023 een zienswijze in te dienen. Deze zienswijze luidde als volgt:

- a. Dat de commissie die wordt ingesteld ten behoeve van de kaderstellende rol ten aanzien van de informele samenwerkingsverbanden en de inhoudelijke bepaling van de raadsbijeekomsten over de Gemeenschappelijke Regelingen zich ook buigt over de keuze van het mogelijk instellen van de raadsledenadviescommissies ten behoeve van de Gemeenschappelijke Regelingen conform artikel 24a van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen
- b. Dat niet op voorhand een raadsledenadviescommissie ten behoeve van de Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant uitgesloten dient te worden;
- c. Dat voorafgaand aan de besluitvorming in december 2023 over de gewijzigde Gemeenschappelijke Regelingen duidelijkheid dient te ontstaan over die Gemeenschappelijke Regelingen waarvoor een radenledenadviescommissie wordt ingesteld;
- d. Dat niet op voorhand het aantal raadsledenbijeekomsten vastgesteld wordt op drie per jaar, maar dat dit in het op te stellen convenant over vorm en inhoud van de raadsledenbijeekomsten verder gestalte krijgt;
- e. Dat er in regionaal verband nagedacht wordt over het in dit kader instellen van een regionale griffie en de bekostiging daarvan.

Alle gemeenteraden in West-Brabant gaven hun reacties en ook een aantal verbonden partijen reageerde op de concept nota. De bestuurlijk opdrachtgevers gaven hun reacties op de ontvangen zienswijzen en gaven hierbij aan of de reactie leidde tot een aanpassing in de conceptnota. Nu ligt de nota verbonden partijen en overige samenwerkingsverbanden West-Brabant ter vaststelling voor. Het voorstel is dat alle gemeenteraden in West-Brabant deze nota vaststellen. Door het vaststellen van de nota worden heldere afspraken voor zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden vastgelegd. Tevens zorgen de gemeenteraden met de vaststelling van de nota voor een eenduidige, heldere aansturing van de verbonden partijen waaraan de gemeente deelneemt.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave / strategische doelstelling / beoogd (maatschappelijk) effect

Door het concretiseren van de kaderstellende rol van de gemeenteraad ten opzichte van de diverse Gemeenschappelijke Regelingen wordt tegemoet gekomen aan de uitgangspunten van het coalitieakkoord 2022-2026 waarin is aangegeven dat we ons meer willen richten op regionale samenwerking (investeren in

de samenwerking met de omliggende gemeenten, maar ook met de regionale partners). Dat impliceert dat we ons vooral focussen op de werkzaamheden van de Gemeenschappelijke Regelingen en de inspanningen die zij voor onze gemeente verrichten. Daarnaast willen we ook meer samenwerken met de andere gemeenten die deel uit maken van de Gemeenschappelijke Regelingen.

Argumenten

1.1. De nota verbonden partijen en overige samenwerkingsverbanden West-Brabant biedt heldere afspraken over informatieverstrekking, aansturing, kaderstelling, planning en evaluatie van verbonden partijen

Vanaf 2017 werken we in West-Brabant met een gelijklopende nota verbonden partijen. Deze nota is geëvalueerd. Ook is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) aangepast. Deze aanpassingen zijn gericht op het versterken van de positie van de gemeenteraad in intergemeentelijke samenwerking. De evaluatie van de nota en de aanpassing van de Wgr vormen de aanleiding voor het actualiseren van de nota. De geactualiseerde nota biedt heldere afspraken over informatieverstrekking, aansturing, kaderstelling, planning en evaluatie voor de aansturing van zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke verbonden partijen.

Veel gemeenten vroegen om een overzicht waarin de afspraken in één oogopslag zichtbaar zijn. Hierin is voorzien door het opstellen van één infographic waarin de afspraken voor de publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden op basis van de Wgr zijn weergegeven en één infographic waarin de afspraken voor de privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden op basis van het Burgerlijk Wetboek zijn weergegeven. Beide infographics zijn als bijlage bijgevoegd.

1.2. De ontvangen zienswijzen zijn van een reactie voorzien en waar daartoe aanleiding was leidden deze tot aanpassing van de conceptnota

Alle ingediende zienswijzen zijn weergegeven in een nota van zienswijzen. Op elke zienswijze is een uitgebreide onderbouwde reactie gegeven. Een aantal zienswijzen leidde tot aanpassing/ aanscherping van de nota. Ook op de zienswijze die uw raad heeft ingediend is een reactie binnengekomen. Deze reactie is als volgt:

- a. Dat de commissie die wordt ingesteld ten behoeve van de kaderstellende rol ten aanzien van de informele samenwerkingsverbanden en de inhoudelijke bepaling van de raadsbijeenkomsten over de Gemeenschappelijke Regelingen zich ook buigt over de keuze van het mogelijk instellen van de raadsledenadviescommissies ten behoeve van de Gemeenschappelijke Regelingen conform artikel 24a van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen

Reactie:

Wij lezen dat u behoefte voelt aan een ondersteunende structuur welke afstemming en coördinatie verzorgt waar het gaat over de vraag om al dan niet te komen tot een gemeenschappelijke raadsledenadviescommissie als bedoeld in artikel 24a van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Wij zien hierin een rol weggelegd voor de griffierskring (samenwerking van de griffies in West-Brabant). Immers het instellen van een commissie als bedoeld in artikel 24a Wgr is een aangelegenheid van gemeenteraden. Het initiatief komt vanuit de gemeenteraad en wordt vervolgens gedeeld met andere raden. Pas wanneer alle raden gezamenlijk instemmen met instelling van een gemeenschappelijke raadsledenadviescommissie kan tot instelling worden overgegaan.

Verwerking in de Nota Verbonden Partijen:

Wij nemen het proces en de coördinatiefunctie van de griffierskring in de nota.

- b. Dat niet op voorhand een raadsledenadviescommissie ten behoeve van de Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant uitgesloten dient te worden;

Reactie:

Wij zijn het met u eens dat op voorhand geen gemeenschappelijke regeling uitgesloten kan worden. De gemeenteraden bepalen, binnen het wettelijk kader of en waar een gemeenschappelijke raadsledenadviescommissie wordt ingesteld.

Verwerking in de Nota Verbonden Partijen:

Dit leidt tot een verduidelijking in de nota van de passage over de raadsleden adviescommissie.

- c. Dat voorafgaand aan de besluitvorming in december 2023 over de gewijzigde Gemeenschappelijke Regelingen duidelijkheid dient te ontstaan over die Gemeenschappelijke Regelingen waarvoor een raadsledenadviescommissie wordt ingesteld;

Reactie:

De Nota Verbonden Partijen wordt naar verwachting pas in het eerste kwartaal van 2024 vastgesteld. Wij nemen kennis van bovenstaande zienswijze en constateren dat we daar gelet op het proces geen opvolging aan kunnen geven. Het zijn zoals in artikel 24a van de Wgr de gemeenteraden zelf die een voorstel moeten doen voor het instemmen van een gemeenschappelijke adviescommissie.

Verwerking in de Nota Verbonden Partijen:

Dit leidt niet tot een aanpassing van de nota.

- d. Dat niet op voorhand het aantal raadsledenbijeenkomsten vastgesteld wordt op drie per jaar, maar dat dit in het op te stellen convenant over vorm en inhoud van de raadsledenbijeenkomsten verder gestalte krijgt;

Reactie:

Wij onderschrijven deze zienswijze in die zin dat we inderdaad niet het aantal bijeenkomsten hard vast moeten leggen in de nota. Het is belangrijk dat de bijeenkomsten aansluiten bij ontwikkelingen en wensen vanuit de raden enerzijds en anderzijds ook de doelgroep blijven bereiken (niet te veel belasting). Enige richting is daarom wel wenselijk. We laten als richtinggevend wel het aantal van drie bijeenkomsten staan, maar nemen daarbij op dat jaarlijks, regionaal afspraken worden gemaakt over het aantal bijeenkomsten en de onderwerpen die daarin in ieder geval aan de orde komen.

Verwerking in de Nota Verbonden Partijen:

In de nota verbonden partijen nemen we op dat jaarlijks het aantal en het onderwerp van de (informele) raadsledenbijeenkomsten wordt vastgelegd via de griffierskring West-Brabant.

- e. Dat er in regionaal verband nagedacht wordt over het in dit kader instellen van een regionale griffie en de bekostiging daarvan.

Reactie:

Wij zien een meerwaarde in een sterke samenwerking tussen de griffies in West-Brabant. De griffierskring kan daarin het voortouw nemen. Om flexibel te blijven en gelijkelijk de kosten te delen stellen wij voor om in dit kader een voorstel vanuit de griffierskring te vragen.

Verwerking in de Nota Verbonden Partijen:

Dit leidt niet tot een aanpassing in de nota.

Op basis van de ontvangen zienswijzen en de verwerking daarvan is de kwaliteit van de nota ten opzichte van de conceptnota verder verbeterd. Er is sprake van een evenwichtige nota met daarin heldere afspraken over informatieverstrekking, aansturing, kaderstelling, planning en evaluatie.

2.1. Raadsleden worden uitgenodigd om mee te denken over de onderwerpen, het programma en de invulling van de radenbijeenkomsten

Om de informatievoorziening naar de gemeenteraden te verbeteren en een platform te bieden voor onderlinge informatie uitwisseling en afstemming worden radenbijeenkomsten georganiseerd. De schaal van deze bijeenkomsten wordt afgestemd op de schaal waarop de onderwerpen die behandeld worden spelen. Dit kan de schaal zijn van het district (Markiezen of Baronie). Echter ook andere schaalniveaus zijn afhankelijk van de te bespreken onderwerpen denkbaar. Om te zorgen dat de radenbijeenkomsten aansluiten op de behoeften van de raadsleden worden raadsleden uitgenodigd om mee te denken over de onderwerpen, het programma en de invulling van de radenbijeenkomsten. Elke gemeenteraad wordt uitgenodigd een lid en een plaatsvervangend lid aan te wijzen. De raad wordt voorgesteld hiervoor twee raadsleden aan te wijzen. Met het op deze wijze organiseren van radenbijeenkomsten heeft de regio Midden-Brabant positieve ervaringen opgedaan. De bijeenkomsten in Midden-Brabant voorzien duidelijk in een behoefte en worden goed bezocht door de raadsleden en burgerleden. Daarom wordt dit model ook ingevoerd in West-Brabant.

Kanttekeningen

1.1 Een aantal van de verbonden partijen kent deelnemende gemeenten die verder gaan dan de regio West-Brabant. Het zou goed zijn om als West-Brabant en Midden-Brabant één gezamenlijke nota Verbonden partijen te hebben

Oorspronkelijk was het de bedoeling om voor geheel Midden- en West-Brabant één nota Verbonden Partijen op te stellen. In het plan van aanpak voor de geactualiseerde nota werd dan ook aangegeven dat gestreefd werd naar één nota voor Midden- en West-Brabant. Tijdens het eerste bestuurlijk overleg, waarbij ook een vertegenwoordiging vanuit de regio Midden-Brabant aanwezig was, werd aangegeven dat het bestuur van de regio Hart van Brabant besloten had niet aan te sluiten bij het initiatief om te komen tot één nota

verbonden partijen. Wel wilde de regio Midden-Brabant komen tot gezamenlijke financiële afspraken. Dit is op hoofdlijnen gelukt in de financiële richtlijnen zoals die in de bijgevoegde nota zijn verwoord.

1.2 Ondanks de spelregels die in de herziene nota Verbonden Partijen worden omschreven om de kaderstellende rol van de gemeenteraad verder vorm te geven, blijft het gecompliceerd om het individuele belang van de gemeente Geertruidenberg goed naar voren te laten komen in de besluitvorming binnen de diverse Gemeenschappelijke Regelingen.

Besluitvorming over de financiële en beleidsmatige aangelegenheden van de Gemeenschappelijke Regelingen geschiedt bij meerderheid van stemmen in de desbetreffende Regeling. De individuele invloed van onze gemeente is daarom beperkt, ondanks de spelregels die in regionaal verband hierover zijn afgesproken. Zowel inhoudelijk als financieel kunnen de belangen van de deelnemende gemeenten namelijk behoorlijk verschillen.

Financiën

Het voorstel heeft geen financiële consequenties. De benodigde middelen voor de verbonden partijen zijn verwerkt in de begroting.

Communicatie

Nvt.

Inclusieve samenleving

Dit voorstel is niet getoetst aan de uitgangspunten van de inclusieve samenleving. Het voorstel heeft vooral een procedureel karakter

Uitvoering

Na uw besluitvorming over de nota Verbonden Partijen zal uw besluit worden toegezonden aan griffie van de gemeente Etten-Leur.

Bijlagen

1. Raadsvoorstel geactualiseerde Nota Verbonden Partijen, d.d. 5 oktober 2023
2. Aanbiedingsbrief P. Depla over vaststelling herijking nota Verbonden Partijen
3. Reacties op zienswijzen van gemeenten
4. Reacties op zienswijzen andere Verbonden Partijen
5. Herijkte nota Verbonden Partijen
6. Infographic afspraken Verbonden Partijen
7. Infographic afspraken private Verbonden Partijen

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,
de secretaris a.i.,
de burgemeester,

R. Brekelmans

M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg

Besluit:

De raad besluit:

1. De nota verbonden partijen en overige samenwerkingsverbanden West-Brabant vast te stellen en (met terugwerkende kracht) met ingang van 1 mei 2024 in werking laten treden;
2. ... aan te wijzen als lid en ... aan te wijzen als plaatsvervangend lid dat meedenkt over de onderwerpen, het programma en de invulling van de radenbijeenkomsten.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 juni 2024,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

I. de Groot

M. Witte